

**ΕΝΝΟΙΑ ΜΙΚΡΕΜΠΟΡΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΟΥ ΚΑΙ
ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΓΙΑ ΤΑ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΑ
ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠ 997/2021**

www.sioufaslaw.gr

**Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία**

**ΕΝΝΟΙΑ ΜΙΚΡΕΜΠΟΡΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΟΥ ΚΑΙ ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΓΙΑ ΤΑ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΑ
ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠ 997/2021**

Με την με αριθμό 997/2021 απόφασή του ο Άρειος Πάγος, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα¹ και του Ν. 3869/2010² περί ρύθμισης των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, καταλήγει στην παραδοχή ότι το φυσικό πρόσωπο που διατηρεί εποχιακό κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος έχει την ιδιότητα του εμπόρου. Δεν του προσδίδει την ιδιότητα του μικρεμπόρου ούτε ο εποχιακός χαρακτήρας της ενασχόλησης ούτε ο συνεχώς μειούμενος κύκλος εργασιών του. Συνεπώς, λόγω της εμπορικής του ιδιότητας, υπάγεται στις

¹ Ν. 3588/2007 (ΦΕΚ 153/Τ.Α' /10-07-2007): «Πτωχευτικός Κώδικας», όπως ισχύει σήμερα, μετά την κατάργησή του από Ν. 4738/2020 (ΦΕΚ 207/Τ.Α' /27.10.2020): «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις»

² Ν. 3869/2010 (ΦΕΚ 130/Τ.Α' /03-08-2010): «Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις», όπως αυτός ισχύει σήμερα, μετά τις τελευταίες αλλαγές από το Ν. 4912/2022 (ΦΕΚ 59/Τ.Α' /17-03-2022): «Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης»

ρυθμίσεις του Πτωχευτικού Κώδικα (εφεξής ΠτΚ) και όχι στις διατάξεις του νόμου για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

✓ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

«Μικροέμπορος», είναι το πρόσωπο εκείνο που ασκεί κατά σύνηθες επάγγελμα εμπορικές πράξεις, αλλά το κέρδος του από αυτή τη δραστηριότητα αποτελεί αμοιβή σωματικού μόχθου και όχι κερδοσκοπικής δραστηριότητας (π.χ. μοδίστρα, υπαίθριος μικροπωλητής σε πάγκους, πλανόδιος λαχειοπώλης).³ Με βάση τα ισχύοντα στον ΠτΚ, ο μικροέμπορος δεν έχει πτωχευτική ικανότητα. Το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3869/2010 ορίζει, ότι αίτηση ρύθμισης οφειλών και απαλλαγής μπορούν να υποβάλουν μόνο τα φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα. Επομένως, στη ρύθμιση του νόμου αυτού υπάγονται: α) τα φυσικά πρόσωπα που δεν διαθέτουν την ιδιότητα του εμπόρου, β) οι έμποροι που περιήλθαν σε αδυναμία πληρωμών μετά την παύση της εμπορικής τους ιδιότητας και γ) οι «μικροέμποροι». Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1 του Εμπορικού Νόμου και 2 παρ. 1 του ΠτΚ προκύπτει, ότι **έμπορος** είναι ο κατά σύνηθες επάγγελμα ασκών εμπορικές πράξεις, ο οποίος λόγω της εμπορικής του ιδιότητας έχει πτωχευτική ικανότητα. **Οι έμποροι, ως εκ τούτου, αποκλείονται από την εφαρμογή του Ν. 3869/2010.**

✓ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Ο αιτών και νυν αναιρεσειών, ο οποίος διατηρεί εποχιακή καφετέρια σε τουριστική περιοχή, κατέθεσε στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο αίτηση ρύθμισης των οφειλών του, σύμφωνα με τον νόμο περί ρυθμίσεως οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, επικαλούμενος ότι ανήκει στην κατηγορία των «μικρεμπόρων». Το δικαστήριο, αφού εκτίμησε τις αποδείξεις, απέρριψε την αίτησή του, δεχόμενο ότι ο αιτών δεν είναι μικρέμπορος, αλλά έμπορος με πτωχευτική ικανότητα και, ως εκ τούτου, πρέπει να υπαχθεί στις ρυθμίσεις του ΠτΚ. Εν συνεχεία, ο νυν αναιρεσειών κατέθεσε έφεση κατά της πρωτοβάθμιας απόφασης, προβάλλοντας τον ίδιο ισχυρισμό, η οποία απορρίφθηκε ως ουσία αβάσιμη. Κατόπιν τούτου, άσκησε αναίρεση κατά της δευτεροβάθμιας απόφασης, επικαλούμενος ως μοναδικό λόγο αναίρεσης την, κατά λανθασμένη κρίση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, υπαγωγή του στην κατηγορία των εμπόρων.

³ ΑΠ 804/2019, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 947/1995

✓ **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

Την προαναφερόμενη αίτηση αναίρεσης ο Άρειος Πάγος απέρριψε, δυνάμει της παρούσας απόφασής του, δεχόμενος ότι ο αναιρεσείων είναι έμπορος που έχει πτωχευτική ικανότητα και ότι το Εφετείο ορθά ερμήνευσε τις διατάξεις των νόμων 3869/2010 και 3588/2007 και απέρριψε την αίτηση του, με την οποία ζητούσε την υπαγωγή του στις ρυθμίσεις του Ν. 3869/2010. Από τα ανωτέρω κριθέντα με την προαναφερόμενη απόφαση προκύπτουν σαφώς τα εξής:

- Στην έννοια του εμπόρου υπάγεται το πρόσωπο που 1) ασκεί κατά σύνηθες επάγγελμα εμπορικές πράξεις, όπως η αγορά, η επεξεργασία και η μεταπώληση προϊόντων (καφέδες, αφεψήματα, πρόχειρο φαγητό κ.λ.π.), με σκοπό την κερδοσκοπική εκμετάλλευση των προϊόντων αυτών, 2) προς άσκηση της εμπορίας του μισθώνει κατάστημα και 3) η επαγγελματική του δραστηριότητά χαρακτηρίζεται από οργάνωση του κεφαλαίου (για εκμίσθωση χώρου και αγορά εξοπλισμού όπως τραπεζοκαθίσματα, ψυγεία, κ.λ.π.).

- Αποκλειστικά κριτήρια για τον χαρακτηρισμό ενός φυσικού προσώπου ως μικρέμπορου δεν μπορούν να αποτελέσουν μόνο **ο εποχιακός χαρακτήρας** της ενασχόλησης και **ο συνεχώς μειούμενος κύκλος εργασιών** του.

- **Οι έμποροι** που περιέρχονται σε αδυναμία εκπληρώσεως των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεών τους κατά τρόπο γενικό και μόνιμο (παύση πληρωμών) **υπάγονται στις ρυθμίσεις του ΠτΚ και όχι του νόμου περί ρύθμισης των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.**

Ιφιγένεια Διαμαντοπούλου

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ΠΑ.ΠΕΙ.

Υποψήφια Διδάκτωρ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου

